

UKF

Medlemsinformation 3 - nyhetsbrev nov 2003

Årgång 17

Vi bekantar oss med stjärnhimlen
Amatörastronomer och en professor utreder begreppen, 26 nov
Fullbokat

Vårens "grand-tour" till Fornsigstuna. sönd 16 maj
En ny frågeställning kring 1612 års beskrivning av platsen

UKF - vilka är vi ?

UKF:s hemsida och e-postinformation

Planerade programpunkter för våren

Rånmordet vid Norrgrind
Andra artikeln om Egnahemsrörelsen
i årets andra nummer av Kultur & Historia

Pågående forskning

Reflexioner kring ett kommunstyrelsebeslut
Magasinet vid Bro järnvägsstation

Medlemsavgiften för 2004 är 90:- Inbetalningkort i nästa brev

Föreningen för
Upplands-Bro
Kulturhistoriska
Forskningsinstitut

Ordförande: Curt Dahlgren. Markviksvägen 19. 165 59 Hässelby, 08-759 62 63, 0708-44 22 48
Kansli: Börje Sandén, Målarvägen 19, 197 30 Bro. 08-582 405 15 pg 27 58 94-4 bg 5418-2258
Upplys. 08-582 40515. Telesvar/fax 582 413 55. **UKF on Demand/Forskarakademin.** Bengt
Borkeby, 581 656 59 E-post ukforsk@algonet.se. Webbplats://www.algonet.se/~ukforsk

Publika aktiviteter för UKF:s medlemmar och andra intresserade av vår bygds historia

Grand-tour 16 maj år 2004

Sönd. 16 maj kl 13. Samling vid Signhildsbergs parkering. Åk väg mot Aske kursgård i Håtuna, därifrån tillfällig skyltning.

Fornsigtuna/Signhildsberg - "grand-tour 2004"

Arkeologiska undersökningar - både de som verkställdes 1984 — 1988 och de som aldrig blev av på 1920-talet, isländska sagor, folkvisor, kulturhistoria, 80-talets debatt om "vaggan", gårdshistoria, gammal och ny historia, bl.a.: vad var det egentligen för anläggningar som Aschaneus beskrev så detaljerat 1612?. Kan det verkligen ha varit de forntida anläggningarna vi grävde ut? Dagen avslutas med besök på en intilliggande "illegal" handelsplats invid "Habors vret" och "Habors källa".

Observera att kapitlet Fornsigtuna i hembygdsboken *Det hände i Upplands-Bro* skrevs före de första arkeologiska utgrävningarna någonsin. Skildringen stöder sig således endast på historiska källor, i form av en karta från 1600-talet, jordeboksuppgifter och andra historiska handlingar.

I väntan på en ny upplaga av hembygdsboken finns bokens text på UKF:s hemsida, liksom Saxo Grammaticus' berättelser från 1200-talet om Habor och Signhild och Aschaneus' iakttagelser 1612 i såväl originaltext som med modern svenska.

Historia kring Håtuna-gruvan

En söndag i april. Närmare upplysning i vårens nyhetsbrev

En exkursion till platsen för "Håtuna-gruvan" vid Skällsta, där grafit bröts under 2:a världskriget, planeras tillsammans med Håtuna/Håbo-Tibble hembygdsförening.

Planer på offentligt möte på Tammsvik nästa år

UKF har fått erbjudandet att förlägga ett möte till kursgården Tammsvik. Det blir naturligtvis historia kring Tammsvik och redogörelse för en verksamhet som år 2003 firade sitt 25-årsjubileum, men också en redogörelse för UKF:s historia under 17 år och vår pågående forskningsverksamhet. Mer information i nästa nyhetsbrev.

Hänt sedan sist

Höstens två exkursioner var välbesökta. Deltagare från UKF och Österåkers hembygdsförening fyllde båten till sista plats, när Gudrun Vällfors berättade om Tre kungar på Trälhavet år 1026. Det var en delvis ny tolkning med hjälp av lokalhistorisk erfarenhet av en ifrågasatt historisk händelse.

I och med tredje exkursionen till Rösaring och Djupdal på mindre än ett år har ca 170 personer tagit del av det utökade budskapet kring fruktbarhetsdyrkan i samband med processionsvägen.

Om bussrundturen i Upplands-Bro kan du läsa i *Kultur & Historia*

Även föredraget om Berg och jord i vår del av Upplands var välbesökt.

UKF har mottagit ett antal intressanta bilder för kopiering och lagring i vårt bildarkiv: tre informativa bilder av verksamheten vid Signhildsbergs tegelbruk och flygbilder över delar av kommunen.

UKF - vilka är vi?

338 personer har varit antecknade som medlemmar åren 2003 och/eller 2002 och betalt avgiften 80:- Vi har också några anonyma medlemmar eftersom elektroniska betalningsmedel inte alltid ger plats för namnet, om även annan information ges. Postgiroinbetalningar kan spåras via nummer-förteckningen på internet, däremot inte inbetalningar via bank. Anmäl om du inte finns med.

Vi har också informationsutbyte med institutioner, forskare och vissa andra personer, varierande mellan 80 - 100 utskick. Våra utskick har en upplaga på ca 450. Avgiften för 2004 är 90:-

Allerstav, Agneta, KUNGSÄNGEN
Alvik, Carl, KUNGSÄNGEN
Ambrosiani, Björn, STOCKHOLM
Andersson, Åke, BRO
Andersson, Nils, KUNGSÄNGEN
Andersson, Sven H, BRO
Andersson, Catharina, KUNGSÄNGEN
Andersson, Bengt, BRO
Andersson, Göran, BRO
Andersson, Hans E B, VÄLLINGBY
Andersson, Kåre, JÄRFÄLLA
André, Anita, ÅKERSBERGA
Areschoug, Are, BÅLSTA
Augrell, Torsten, BRO
Axelsson, Solbritt, KUNGSÄNGEN
Axelsson, Lars, KUNGSÄNGEN
Axelsson, Håkan, STOCKHOLM
Axlund, Eva & Peter, KUNGSÄNGEN
Beckman, Rolf, KUNGSÄNGEN
Bekken, Arnold, BRO
Bengtsson, Ewa, KUNGSÄNGEN
Berggren, Lars, HÄSSELBY
Berggren, Gotte, BRO
Bergkvist, Ingrid, KUNGSÄNGEN
Bergman, Björn, STOCKHOLM
Bergström, Hans, KUNGSÄNGEN
Berzen, Gustaf, BÅLSTA
Biärsjö, Karl-Erik, BRO
Bjerver, Kjell, JÄRFÄLLA
Björkman, Gun, BRO
Blidstrand, Agneta, BRO
Blom, Christine, KUNGSÄNGEN
Blomqvist, Berit, KUNGSÄNGEN
Bokantikvaria., VALLENTUNA
Borg, Bertil, KUNGSÄNGEN
Borgström, Hans, KUNGSÄNGEN
Borkeby, Bengt, KUNGSÄNGEN
Bosson, Magnus, BRO
Braga, Samara, STOCKHOLM
Brandt, Leif, HÄSSELBY
Bretz, Christina & Ove, KUNGSÄNGEN
Brofalk, Hans, BRO
Brofalk, Christina, BRO
Brofalk, Ingegerd, SOLNA
Broskolan, Erik Grym, BRO
Börtz, Daniel, KUNGSÄNGEN
Carlsson-Ström, Annalena, BRO
Cassel-Pihl, Eva Helena, BRO
Cavallius, Berit, VÄSTRA FRÖLUNDA
Claesson, Birgitta, KUNGSÄNGEN
Claesson, Göran C-O, SOLLENTUNA
Dahlgren, Curt H, HÄSSELBY
Dahlgren, Monica, HÄSSELBY
Dahlström, Gunvor, KUNGSÄNGEN
Damell, David, NORA
Danielsson, Lennart, BRO
Druid, Chris, VAXHOLM

Dybedahl, Arne & Lena, BRO
Edberg, Rune, HÄSSELBY
Edin, Börje, BÅLSTA
Einarsson, Arken Arkitekter/,
STOCKHOLM
Ekberg, Ulf, JÄRFÄLLA
Ekblad, Maud, JÄRFÄLLA
Ekland, Margot, BRO
Ekengren, Jan, BRO
Ekhammarskolan, Rektor, KUNGSÄNGEN
Eklund, Lennart, KUNGSÄNGEN
Eklund, Mikael, JÄRFÄLLA
Ekstedt, Lotte, STOCKHOLM
Elg, Torsten G:son, VÄCKELSÅNG
Elmerstål, Britt Mari, SUNDBYBERG
Elmström, Torsten, JÄRFÄLLA
Engdahl, Kjell, KUNGSÄNGEN
Engström, Inger, BRO
Ericson, Claes-Göran, KUNGSÄNGEN
Eriksson, Marie-Louise, BRO
Eriksson, Gunnel, KUNGSÄNGEN
Eriksson, Stig, VÄLLINGBY
Eriksson, Astrid, KUNGSÄNGEN
Eriksson, Astrid, KUNGSÄNGEN
Eriksson, Bernt, HANINGE
Eriksson, Sven-Erik, KUNGSÄNGEN
Flodén, Ann Katrin, KUNGSÄNGEN
Forsberg, Per, JÄRFÄLLA
Forssell, Erik, SOLNA
Frankzén, Lena, SIGTUNA
Fredricson, Ulla, KUNGSÄNGEN
Fridén, Thomas, NORRTÄLJE
Fries, Elias, BÅLSTA
Frisk, Mona, KUNGSÄNGEN
Frödin, Kjell, SUNDBYBERG
Frödin, Yvonne, KUNGSÄNGEN
Frölich, Lars, KUNGSÄNGEN
Gannholm, Tore, SALTSJÖ-BOO
Garberg, Gösta, SPÅNGA
Garming, Thore, BRO
Gerdin, Britt-Marie, KUNGSÄNGEN
Gerhardsson, Lars, KUNGSÄNGEN
Gestrin, Lennart, SKOKLOSTER
Gjöres, Anders, KUNGSÄNGEN
Granlund, Lisbeth, BRO
Gredenman, Tobias, KUNGSÄNGEN
Grundel, Ulf, JÄRFÄLLA
Gustafsson, Lars, JÄRFÄLLA
Gustafsson-Seife, Inger, FÄRENTUNA
Gyllensvärd, Ingrid, STOCKHOLM
Gävefeldt, Stefan, KUNGSÄNGEN
Gällöfsta, Kurscentrum, KUNGSÄNGEN
Hagnässkolan, Rektor, KUNGSÄNGEN
Hammarsjö, Gunilla, ÅKERSBERGA
Haraldsdotter, Margareta, KUNGSÄNGEN
Hed, Einar, KUNGSÄNGEN
Hed, Margit & Einar, KUNGSÄNGEN

Hedin, Lotta, BRO
Hedin, Erik, FÄRJESTADEN
Hedin, Sophie, KUNGSÄNGEN
Heintz, Margareta, KUNGSÄNGEN
Helgerum, Bo, BRO
Hellgren, Lena, SIGTUNA
Hellgren, Olle, JÄRFÄLLA
Hembygd för, Håtuna-Tibble, BRO
Hembygd för, Sigtuna, SIGTUNA
Henricson, Lars, STOCKHOLM
Hjalmarsson, Bergljot, KUNGSÄNGEN
Hofverberg, Mikael, KUNGSÄNGEN
Holmbergh, Sture, STOCKHOLM
Holmer, Kerstin, KUNGSÄNGEN
Holmgren, Eva, BRO
Holmgren, Gunnar, DANDERYD
Holst, Lars, KUNGSÄNGEN
Hullberg, Anita, BRO
Hultgren, Finn, SIGTUNA
Härneviskolan, Rektor, BRO
Högberg, Rikard, STOCKHOLM
Höglund, Margareta, BRO
Höök, Sven, BÅLSTA
Isacson, Gunnel, KUNGSÄNGEN
Isaksson, Thore, KUNGSÄNGEN
Isaksson, Roland, KISTA
Jansson, Carl Gunnar, SIGTUNA
Jansson, Gunvor, KUNGSÄNGEN
Jidling, Roland, KUNGSÄNGEN
Jogmar, Staffan, KUNGSÄNGEN
Johansson, Bosse, BRO
Johansson, John-Erik, SPÅNGA
Johansson, Vesta, BRO
Johansson, Jan, KUNGSÄNGEN
Johansson, Svea, BRO
Johansson, Ove, BÅLSTA
Johansson, Kjell A., KUNGSÄNGEN
Johansson, Ingvar, HANINGE
Jonsson, Siv, KUNGSÄNGEN
Josefsson, Harry, KUNGSÄNGEN
Julin, Börje, SOLLENTUNA
Jungner, Kjell, KUNGSÄNGEN
Järvbäck, Hans, KUNGSÄNGEN
Karlberg, Bo, BRO
Karlmar, Ingrid, TÄBY
Karlsson, Per-Olov, BRO
Karlsson, Per Lennart, JÄRFÄLLA
Karlsson, Christer, KUNGSÄNGEN
Karngård, Lars, STOCKHOLM
Keding, Bo, KUNGSÄNGEN
Kjaersgaard, Kenneth, BRO
Kjellberg, Bengt, SKOKLOSTER
Kom Vux, Rektor, KUNGSÄNGEN
Kraft, John, VÄSTERÅS
Kristensson, Ulla, ENKÖPINGEN
Krümmel, H, KUNGSÄNGEN
Källman, Jonas, KUNGSÄNGEN

Laestander,Dagmar, KUNGSÄNGEN
 Lagerbäck,Richard, SOLLENTUNA
 Landell,Nils-Erik, STOCKHOLM
 Larson,Lars-Gunnar, KUNGSÄNGEN
 Larsson,Tinne, BRO
 Larsson,Mikael, KUNGSÄNGEN
 Larsson,Lennart, KUNGSÄNGEN
 Larsson,Lars, KUNGSÄNGEN
 Larsson,Nils, JÄRFÄLLA
 Lejondals slott AB., BRO
 Liljebjörn,Lars, KUNGSÄNGEN
 Lillsjöskolan,Rektor, KUNGSÄNGEN
 Lindberg,Ruben, KUNGSÄNGEN
 Lindberg,Gunnar, KUNGSÄNGEN
 Lindblom,Göran, HALMSTAD
 Lindblom-Strandberg,Harriet, ORNÖ
 Lindersson,Göran, STOCKHOLM
 Lindholm,Inger, KUNGSÄNGEN
 Lindkvist,Christer, SPÅNGA
 Lindmark-Kjellman,Cecilia, VÄSTERÅS
 Lindqvist,Birgitta, BRO
 Lindström,Curt, JÄRFÄLLA
 Littmarck,Sten, SPÅNGA
 Ljung,Erna, BRO
 Ljung,Conny, KUNGSÄNGEN
 Ljung,Johnny, KUNGSÄNGEN
 Ljungkvist,Ingrid, BÅLSTA
 Ljungqvist,Per Åke, BRO
 Lundkvist,Klas, UPPLANDS VÄSBY
 Lundquist,Michael, KUNGSÄNGEN
 Lundvall,Börje, BRO
 Löfgren,Staffan, BÅLSTA
 Löfroth,Viveka, JÄRFÄLLA
 Löfstedt,Charlotte, KUNGSÄNGEN
 Löthman,Lars, JÄRFÄLLA
 Löwenstein,Ebba, KUNGSÄNGEN
 Magnusson,Olle, VÄLLINGBY
 Malmström,Lars, BRO
 Martinson,Jörgen, BRO
 Mattsson,Trons-Lasse, FALUN
 Melzer,Ove, KUNGSÄNGEN
 Molander,Kerstin, KUNGSÄNGEN
 Molin,Gun, BÅLSTA
 Montelius,Jan-Olof, BORLÄNGE
 Monthan,Olof, KUNGSÄNGEN
 Månsson,Olof, KUNGSÄNGEN
 Mörk,Karl-Erik, VALLENTUNA
 Nielsen,Eliza, BRO
 Nilsson,Alvar, KUNGSÄNGEN
 Nilsson,Ingvar, KUNGSÄNGEN
 Nilsson,Arne, BÅLSTA
 Nilsson,Sam, BRO
 Norberg,Anna, KUNGSÄNGEN
 Nordin,Stefan, JÄRFÄLLA
 Nordqvist,Katarina, KUNGSÄNGEN
 Norelius,Håkan, BRO
 Norman,Charlie, BRO
 Norman,Margareta, BRO
 Nyberg,Sven-Olof, BRO
 Nygren,Agneta, BRO
 Nylund,Sven Inge, KUNGSÄNGEN
 Nyström,Madelaine, KUNGSÄNGEN
 Oja,Tarmo, BRO
 Olsson,Kristina, KUNGSÄNGEN
 Olsson,Gunnar, UPPSALA
 Ottosson,Ulla-Britt, BÅLSTA
 Ottosson,Göran, BRO
 Ouchterlony,Maud, KUNGSÄNGEN
 Owe,Jan, BRO
 Palmehorn,Bo, BRO
 Palmqvist,Sven, BRO
 Perhans,Karl-Erik, SOLLENTUNA
 Permén,Gunnel, BRO
 Persson,Anita, BRO
 Persson,Ernst, BRO
 Persson,Annelis, KUNGSÄNGEN
 Persson,Sven Erik, KUNGSÄNGEN
 Persson,Bo, ÅKERSBERGA
 Reineck,Åke, UPPSALA
 Rengius,Gunilla, KUNGSÄNGEN
 Reuterskiöld,Carl, BRO
 Rolander,Berny, SOLLENTUNA
 Rundquist,Bengt, KISTA
 Sabel,Hugo, VADSTENA
 Samuelsson,Göran, HÄSSELBY
 Sandberg,Finn, SKOKLOSTER
 Sandelin,Bo, JÄRFÄLLA
 Sandén,Göran, BRO
 Sandén,Börje, BRO
 Sandén,Gudrun, BRO
 Schröder,Marie, BÅLSTA
 Seth,Irene, KUNGSÄNGEN
 Seyfert,Bruno, KUNGSÄNGEN
 Simu,Olov, KUNGSÄNGEN
 Sjö,Anders, BRO
 Sjöman,Knut, KUNGSÄNGEN
 Skogby,Ulf, ARBOGA
 Slettengren,Tom/Charlotte, BRO
 Smedberg,Kristina, STOCKHOLM
 Sporre,Erik, KUNGSÄNGEN
 Stadsark-Sthlm,Anna-Lisa Dalin,
 STOCKHOLM
 Steen,Kristina, BRO
 Stein,Per, BRO
 Stensson,Kjell, KUNGSÄNGEN
 Stenström,Gunilla, KUNGSÄNGEN
 Stigle,Lennart, KUNGSÄNGEN
 Strahlert,Jan-Christer, KUNGSÄNGEN
 Ström,Ivan, BRO
 Sundblad,Gunnel, BRO
 Sundqvist,Ma, KNIVSTA
 Sunnerahlsför,Stedman/, JÄRFÄLLA
 Svahn,Clas, JÄRFÄLLA
 Svennberg,Mary, BRO
 Svenson,Claes, JÄRFÄLLA
 Svensson,Christina, VÄSTERÅS
 Sverkman,Evert, KUNGSÄNGEN
 Säterby,Björn, KUNGSÄNGEN
 Söderberg,Rune, BRO
 Söderberg,Gunnar, BRO
 Söderberg,Astrid, ESKILSTUNA
 Söderberg-Högberg,, VÄLLINGBY
 Tellefsen,Jens, TÄBY
 Thornton,Martina, KUNGSÄNGEN
 Thorsberg,Lars, KUNGSÄNGEN
 Tiefensee,Joachim, BÅLSTA
 Timmerman,Zaida, KUNGSÄNGEN
 Torgilsson,Vera, KISTA
 Träisk,Ann-Charlotte, KUNGSÄNGEN
 Tvilling,Gun, KUNGSÄNGEN
 Törnblad-Eriksson,Monica, SPÅNGA
 Törnqvist,Arne, KUNGSÄNGEN
 Ugglas,Gösta af, KUNGSÄNGEN
 Ullgren,Seija, BRO
 Ullgren,Kent, BROMMA
 Upplands-Bro kommun, KUNGSÄNGEN
 Upplands-Bro-gymnas.Rektor,
 KUNGSÄNGEN
 Veijalainen,Stig, JÄRFÄLLA
 Vilhelmsson,Allgun, JÄRFÄLLA
 Vuxenskolan,Stud.förb., JÄRFÄLLA
 Vällfors,Gudrun, ÅKERSBERGA
 Wahlström,Gurli, KUNGSÄNGEN
 Walldén,Anders, KUNGSÄNGEN
 Weibust,Erling, KUNGSÄNGEN
 Weinberg,Eric, BRO
 Wennberg,Berit, KUNGSÄNGEN
 Westford,Rune, JÄRFÄLLA
 Westin,Jan, KUNGSÄNGEN
 Westin Berg,Elisabeth, UPPSALA
 Westre,Bibbi, BRO
 Widborg,Eddy, ÅKERSBERGA
 Wideklev,Stig, KUNGSÄNGEN
 Widlund,Tommy, KUNGSÄNGEN
 Widlund/Hallberg,Tommy/Birgitta,
 KUNGSÄNGEN
 Wingårdh,Charlie, BRO
 Wingårdh,Karin, BRO
 Wirstad,Jan, VALLENTUNA
 Wisén,Gunnar, KUNGSÄNGEN
 Wässman,Ola, VÄSTERÅS
 Zander,Thore, BRO
 Zetterberg,Ulla, BRO
 Åkerlind,Dagmar, KUNGSÄNGEN
 Åkerlindh,Jeanette, BRO
 Åkerlindh,Anna-Greta, KUNGSÄNGEN
 Åselius,Karin & Jan, BRO
 Ångeskog,Holger, KUNGSÄNGEN

Soldater och torpare

Gun Björkman i Håtuna har under många år inventerat soldattorpen i Håtuna och Håbo-Tibble och antecknat de många soldaternas personhistoria. Nu har hon påbörjat motsvarande forskning kring de olika typerna av torp och torpare.

Eva Axlund har sammanställt liknande upplysningar om soldater i Härnevi - Bro

Tidigare har vi fått spridda upplysningar om soldater över hela kommunen av Kaj Jansson

Statare

Maj Hallberg, Håtuna, har låtit oss trycka upp hennes synnerligen intressanta levnadsbeskrivning av moderns liv som herrgårdspiga och senare statarhustru. Finns på bibliotek och kan köpas genom UKF.

Informationsutbyte har under året ägt rum med institutioner och personer som gör tjänster åt UKF. En del har under lång tid velat få våra utskick. För närvarande dryg 80 utskick.

Andersson,Helene, ÅRSTA	Liby,Håkan,Upplandsmuseet, UPPSALA
Andreasson,Monica, ÖRSUNDSBRO	Lindholm,Karl-Erik, KUNGSÄNGEN
Andskär,Claes, BRO	Lindström,Jonathan, STOCKHOLM
Bergaskolan,Rektor, KUNGSÄNGEN	Munktell,Ing-Marie Gustavianum, UPPSALA
Bibliotek,Nordiska museet, STOCKHOLM	Museum,Sigtuna, SIGTUNA
Bibliotek,Järfälla, JÄRFÄLLA	Nilsson,Kjell, STOCKHOLM
Bibliotek,Enköpings, ENKÖPING	Nilsson,Lars, SOLLENTUNA
Bok och Papper,Söders, BÅLSTA	Nordiska museet, ARKIVET
Bonér,Louise, BÅLSTA	Nyckelkonferenser, BRO
Bratt,Peter, STOCKHOLM	Nyberg,Bo, BRO
Broberg,Gunnar, LUND	Olausson,Lena & Michael, TÄBY
Broström,Sven-Gunnar, TUMBA	Olofsson,Anita,Gällöfsta, KUNGSÄNGEN
Brunnaskolan,Rektor, KUNGSÄNGEN	Pia Clark,Tammsviks Konferens, BRO
Carlson,Susanne, ÄLTA	Prenzlau-Enander,Gabriele, STOCKHOLM
Conrad,Birgit RA, STOCKHOLM	Pydzik,Tomasz, BRO
Dahlbäck,Göran, TÄBY	Rahmqvist,Sigurd,DMS, VALLENTUNA
Ekman,Marita,Viking Heritage, VISBY	Robertson,Heather, ÅKERSBERGA
Enköpingsposten, ENKÖPING	Roslund,Curt, ANGERED
Ericson,Lars, STOCKHOLM	Rydén,Rolf, HÅGERSTEN
Finnstaskolan,Rektor, BRO	Råbyskolan,Rektor, BRO
Landsarkivet i Uppsala, UPPSALA	Sandén,Bertil, ÅSBRO
Furuland,Göran, NORRTÄLJE	Sjöberg,Lars, UPPLANDS-VÄSBY
Gunnar Tysk,Patr.Sällskapet, STOCKHOLM	Stertman,Gert, BÅLSTA
Gustafson,Birgitta, Pop.Ark, LÄRBRO	Ström,Elisabeth, BRO
Gustavsson,Helmer, STOCKHOLM	Ström,Hans, BRO
Hagberg,Ulf Erik, BROMMA	Ståhle,Elisabeth, BRO
Hellström,Mats, STOCKHOLM	Svensson,Ulf, ENSKEDE GÅRD
Hembygdsf,Stockholms läns, STOCKHOLM	Jan Fridegård Sällskapet, ÖRSUNDSBRO
Hembygdsförbund,Sveriges, STOCKHOLM	Sönnerlind,Kerstin, STOCKHOLM
Holmblad,Lars G, STOCKHOLM	Tamm,Carl, TÄBY
Jansson,Ingela, NORRTÄLJE	Tommila,Runar, GARPENBERG
Janzon,Kaj, STOCKHOLM	Torstila, Pertti & Eva, STOCKHOLM
Johansson,Bengt O.H. STOCKHOLM	UNT,Upsala Nya Tidning, UPPSALA
Johansson,Peter, STOCKHOLM	Unge,Stig, ÖSTHAMMAR
Jurefors,Inga, BRO	Viking Heritage,Dan Carlsson, VISBY
Karlsson,Karl-Elis, BRO	Wahlström,Lars, SOLLENTUNA
Krägga Herrgård,, BÅLSTA	Widström,Krister, Novus STOCKHOLM
Kyhllberg,Ola, UPPSALA	Woldberg,Anders, VÄSTERHANINGE
Landgren,Lillemor, KUNGSÄNGEN	Åberg,Alf, STOCKHOLM
Larsson,Mats G. SKIVARP	Åhrlin,Kenneth, BRO
Leksell - ABF,Monica, KUNGSÄNGEN	Österberg,Hans, SUNDBYBERG

Har du e-postadress? - Du kan få aktuell information även mellan Nyhetsbrev.

Brevportot är dyrt och väntas höjas än mer. Kanske blir det inskränkningar för Föreningsbrev?
För närvarande får du under året 3-5 Nyhetsbrev / Kultur&Historia

Skicka ett e-mail till ukforsk@algonet.se så lägger vi upp en särskilt e-post-lista för distribution av information från UKF med direktlänkar till nyheter och annat aktuellt på hemsidan.

Du hittar numera UKF:s hemsida från kommunens startside: Hembygdshistoria.

Ett massmedium för folket på 1700-talet

Var efterlystes brottslingar förr? I kyrkan! Var fick man reda på att äkta män övergivit sina hustrur? I kyrkan! Hur annonserades kommande auktioner? I kyrkan! Var tillkännagavs nya lagar och förordningar? Hur fick människor besked om var viktiga möten skulle äga rum? Hur visste man att landet var i krig och vad som hände under kriser av olika slag? Naturligtvis var det i kyrkan. Den var länge allmogens självklara plats för nyhetsförmedling. Kungörelserna fungerade som ett massmedium och uppläsningen från predikstolarna utgjorde en del i ett system för masskommunikation då tidningar var få och främst lästes av en bildad överklass. Detta är ämnet för denna avhandling som belyser kungörelsernas funktion i krig och fred.

Elisabeth Reuterswärd:

Ett massmedium för folket. Studier i de allmänna kungörelsernas funktion i 1700-talets samhälle

Med ovanstående ord presenterades på internet första akademiska avhandlingen i ämnet 29 sept 2001. UKF har nu på hemsidan Kungl. Maj:ts, och Landshövdingens kungörelser samt Årkebiskopens cirkulär till prästerskapet, ungefär ett årtionde av varje i början av 1800-talet. Ett första smakprov fanns i vår skrift Kultur & Historia 2001:2 under rubriken Dåtidens Rapport och Aktuellt. Under samma rubrik finns nu på hemsidan över 500 A4-sidor med lätt läsbar text och möjlighet att skriva ut önskade sidor. Mer är på gång.

Här följer några exempel på ämnen som behandlas. På hemsidan finns samtliga poster behandlade årsvis.

Landshövdingeämbetets Kungörelser 1816-1822
Anteckningar om samtliga poster i källmaterialet
951 poster fördelade på 292 A4-sidor
Här några exempel på kungörelser av visst intresse
Klicka på önskat år eller ämne

Skogsskötslen
Sjukligheten i länet
Mord och upphittat barn
Kung Karls brev angående lumpsamlare
4 arrester har rymt ur slottshäktet

1816
Smittkoppor Kalmar församling (Håbo)
6 hingstar till betäckning
Stöld ur postväska
Magasinsinrättningen
Halm till hovstallet
Efterlysning av 12 personer

1820
Tiggeri
Vård på lasarett
Strömmrensning
Fångtransporter
Byordningen
Varutransporter på Mälaren
Leverans av hö till hovstallet

1817
Angående utrotning av vilddjur
Bok innehållande mot staten förrådiska uppmaningar
Överflödsförordning
Provinsialläkarens rapport, jordegummor
Auktion på överstesätet Biskops-Arnö
Brand i Dannemora gruva

1821
Exekutiv auktion på Lejondal
Parad vid avtäckandet av Carl XIII:s bildstod
Överfall på allmän väg
14 farliga rymlingar från Karlskrona Fästning
Berättelse om årsväxten

1818
Älvkarleby brobygge. (Carl XIII:s bro)
Missväxt
Underhåll av vägar
Salpeterskatten

1822
Landshövdingens 5-års berättelse
Pass för lumpsamlare i Håtuna socken
Angående lösdrivare
Skogsbränder
Kyrkstöld i Låssa
Upphävande av kaffedrickningsförbudet

1819

Urval av Kungl. Maj:ts kungörelser

År 1800 -----

Stadga angående försäljning av brännvin
Förbud emot bruk och nyttjande av överflödigt silver
Stockholms stads allmänna barnhus
Vänskaps- och föreningsförbund mellan Ryssland och Sverige

År 1801 -----

Vänskaps-, handels- och sjöfartsförbund mellan Ryssland och Sverige
Upphävande av förbudet mot handel och sjöfart på England
Postbönders frihet och förmåner
Brännvinsbränningen i riket

År 1802 -----

Förordning för adelsman som avsäger sig adelskapet. (exemplet Tamm)
Förordning angående Stängselskyldigheten
Upphävande av förbudet mot införsel och bruk av kaffe
Stadga om värvning och manskaps lejande till krigstjänst
Gärningsmäns anställande på landet
Reglemente för dykeri- och bärgningskompaniet

År 1803 -----

Jord- och hemmansägares skyldighet att betala skatt för inhysesjon och torpare
Västgöta allmogens gårdfarihandel
Stångjärnssmidet och manufakturen i riket
Fabriksidkares rättighet att i städerna hålla öppna salubodar till deras tillverknings föryttrande i parti och minut
Uppodling av oländig mark

År 1804 -----

Beskrivning av salpetertillverkning
Reglemente för svenska handelsjöfarten under krig
Förbud mot införsel av Franska Journaler, Veckoskrifter och Dagblad, samt böcker och skrifter

År 1805 -----

Förordning om skogarna i riket
Reglemente för styrelsen på Ön S:t Barhelelmy i Västindien
Karantänsförordning
Anläggande av kanal och sluss vid och förbi Södertälje
Svenska handelsfarten på Ostindien
Angående obehöriga personers inflyttande i huvudstaden

År 1806 -----

Formen och storleken på tunnor och målkärl
Privilegier angående en ny segelled mellan Saltsjön och Mälaren
Införandet av svenska statsförfattningar i Pommern och Rügen
Upphävandet av livegenskapen i de tyska staterna

Om brännvinsbränningens inskränkning
Angående förbud för judar att i riket inkomma

År 1807 -----

Förordning om enskiften
Förklaring över allmänna stadganden (många intressanta synpunkter)
Förbjudet för judar att kringresa på landsbygden och driva handel och hantverk
Resereglemente för statens tjänstemän - 12 klasser
Förordning för trivialskolor, katedralskolor och gymnasier (7 sidor)
Reglemente för Stockholms stads brandförsäkringskontor

År 1808 -----

Omständigheter i frågan om bärgning av strandade fartyg
Reglemente för fältläkarcorpsen
Förbud mot varors utförsel till Norge
Kungörelse om krig mot kejsaren av Ryssland
Kungörelse om krig mot konungen av Danmark
Reglement för uppbringningar av fartyg och delning av lagliga byten - 2 sidor
Berättelse om finska arméns seger vid Rewolax i Österbotten
Berättelse om finska arméns seger över den ryska vid Lappo i Wasa län
Kungörelse angående dem som avlagt trohetsed till ryska kejsaren

År 1809 -----

Påbud om allmän krigsgärd
Brev angående Gustaf Adolfs avsättning, den 13 mars 1809
Frihet till införsel av utländskt odestillerat brännvin, tågvirke och talgljus
Ny Regeringsform, daterad 6 juni 1809
Fredsfördrag mellan Sverige och Danmark
Successionsordning för Christian Augusts och hans manliga bröstarvingar
Berättelse om allmänna fattigvården för åren 1808-1809

År 1810 -----

Fredsfördrag mellan Sverige och kejsar Napoleon
Tillstånd till handsågade plankors och bräders utförande från Värmlandsgränsen till Norge
Ny Riksdagsordning fastställd den 19 februari 1810
Tryckfrihetsförordning fastställd den 9 mars 1810
Riddarhusordningen fastställd den 31 mars 1810
Angående äktenskap med kvinna, som blivit lägrad under äktenskapslöfte
Angående mildring i straffet för lägrad kvinna

Reflexioner kring ett kommunstyrelsebeslut

Det gick fort när beslutet att riva godsmagasinet vid Bro station skulle tas. Inte förrän kommunstyrelseledamöterna fick kallelse med föredragningslista blev det känt att godsmagasinet skulle rivras för att ge plats åt behövliga nya parkeringsplatser.

I tjänsteskrivelsen som biläggs kallelsen får man veta att någon bestämt att magasinet måste bort för att ett 40-tal parkeringsplatser skall kunna få rum. Är det SL, som bekostar arbetet, eller är det kommunens förhandlare som bestämt rivningen? Oberoende av vilken instans det gäller bör kommunens folk ha insett att ett ingrepp som sker på den plats där en gammal bondby förvandlas till stationssamhälle är en känslig sak för de Brobor som värderar den historiska traditionen som en viktig beståndsdel i dagens utbyggnad av deras samhälle.

Kommunstyrelsen har inte ens hört sin egen kulturförvaltning, än mindre vänt sig till hembygdsföreningen för rådslag. Hur har majoriteten i kommunstyrelsen tänkt? Både när det gäller sakfrågan och det parlamentariska förfaringsättet? Vår högsta beslutande myndighet, kommunfullmäktige, ser ut att helt köras över i detta fall, eftersom arbetet måste göras med årets anslag.

Åter till frågan här ovan: vem har bestämt att man inte kan bygga parkeringsplatserna, om man inte får riva magasinet. Skulle verkligen ett magasin i kanten av parkeringsplatsen vara störande i något avseende? Tvärtom skulle jag vill säga. Magasinet har fram tills nu använts som lagerlokal för kommunen. Naturligtvis är det i behov av viss upprustning. Vore inte ett bevarande en kulturgärning av kommunen som skulle uppskattas i framtiden?

Jag behöver väl egentligen inte framhålla, att huset som sådant inte är det värdefulla, utan det är dess centrala funktion i samhället under lång tid.

Ett mycket viktigt påpekande för alla som läser detta är att Bro hembygdsförening faktiskt hann med att till kommunstyrelsenssammanträdet lämna en skrivelse och den här invid återgivna teckningen som levandegör stationssamhällets innersta väsen. Bägge fanns på bordet när majoriteten beslöt att riva magasinet. Att frågan togs upp av

kommunstyrelsen är helt OK, men att den sedan både behandlades och beslutades internt i en mycket liten grupp är ett märkligt förfarande i vår demokratiska tid.

När detta läses kan magasinet vara rivet. I ett sådant läge blir talet ofta: Vi kan dra lärdom av det skedda så att procedurer av detta slag inte upprepas! Tillåt mig erinra om att samma sak hände när utbyggnaden vid Högnäs skulle äga rum. I byggområdet fanns bara en enda byggnad och den måste bort på grund av en parkeringsplats. Byggnaden tillhörde den allra första generationen handelsbodas, således en verkligt folklig institution, som hade möjliggjorts när näringsfriheten i landet infördes på 1860-talet och handelsbodas fick uppföras, om det var minst 3 mil till närmaste stad. 3-milapålen stod några hundra meter åt Kungsängenhållet. Det parlamentariska förfaringsättet var dock då tillfredsställande vid detta tillfälle. Beslutet togs i fullmäktige efter livlig debatt. (som jag här lämnar åt sidan)

Det finns dock exempel på i vår kommun att bevarandet av en gammal byggnad i ett i övrigt synnerligen modernt bostadsområde kan bli lyckosamt och inte alls störande. Jag tänker på gamla sjukstugan sedermera pensionärsbostaden Sandgrind, som ligger vid entrén till det nyaste villaområdet i Sylta.

"Förvisso kan vi strunta i det förflutna. Emellertid så struntar inte det förflutna i oss." (citerat ur förordet till historikern Peter Englands senaste bok Tystnadens historia, 2003).

Det förflutna slår tillbaka på olika sätt. Inte minst när det gäller samhällsutbyggnaden. Vi har sett runt om i landet hur man byggt moderna samhällen utan hänsyn till bygdens rötter. En länk tillbaka här och där ger närhet till det förflutna, vilket skapar ansvar för den egna bygden, vilket i sin tur gör att man trivs i sitt samhälle.

Det förflutna slår tillbaka på ett än mer påtagligt sätt. Samhällets kollektiva minnen i form av protokoll och hembygdsberättelser dör aldrig. Kanske står någon långt efter mig och pekar på en parkeringsplats och säger som jag: här under asfalten låg en gång vår första handelsbod; och på den här parkeringsplatsen rullades i årtal silltunnorna ut från magasinet fram till handelsboden för vidare befordran till stugorna i omnejden. Tänk om det åtminstone funnits kvar rester av en husgrund att peka på!

Börje Sandén 2003-11-11

W. H. WOOD

9551 P. 11/17/175 Orio 1869

I korthet

Håtuna Krönikebok finns nu i tryckt form och på hemsidan. Edwin Hedin, Norränge efterlämnade en handskrivna bok med 123 foliosidor, där kyrkans och bygdens historia passerar revy.

Maj Hallberg skrev 1990 för dåvarande Kulturnämnds räkning en välskrivna och mycket informationsrik berättelse om sin mor levnadsöde under större delen av 1900-talet. Hon kallar den **En arbetarkvinnas liv**. Den finns att låna på biblioteket. UKF har nu tryckt en ny upplaga. Se småskriftsförteckningen nedan. Den kommer också att finnas på vår hemsida inom kort.

På hemsidan finns länkar till

Upplands-Bro kommun

Kulturnät Sverige: institutioner, föreningar, hembygdsforskning

Utbildningsradion: aktuella program, Forntiden, TV-universitetet, där du kan lyssna populärvetenskapliga föredrag

Svensk Historia.nu: Arkiv, forskning, länkar

Nordisk Arkeologi: Institutioner, bl.a. två av UKF:s sajter om Runor och Granhammarsmannen

Populär historia

Nyheter på hemsidan:

Dåtidens Rapport och Aktuellt

Håtuna Krönikebok

Det hände i Upplands-Bro med nya tillägg av kommentarer till hembygdsboken

Börje Sandéns artikel om vikingafärder med anknytning till Mälardalen ur tidskriften Mälarstaden- Magasinet om livet i Mälardalen Den kompletta artikeln med ett flertal bilder.

Sänkt pris på Hushållningsjournalen 500:-

Efter två år sänker vi nu priset för de tre volymerna. 768 sidor i stort format. ca 600 illustrationer inkl faksimil av över 400 väderlekstabeller

Kraftig sänkning av priset på boken om **Skolans historia i Upplands-Bro**. Nu 50:-

Försäljningen av Brogård till företaget Novus är

under genomförande. Här avses byggas en golfbana i världsklass, ett Whiskydestilleri och en kursgård. Det stora problemet har varit nödvändigheten att göra intrång på de strandskyddade området. Som kompensation skapas både natur och kulturstig.

UKF:s småskriftserie

På kommunens bibliotek säljs. (30:- A5)

1. Ortnamnet Upplands-Bro. 24 s
2. Kommunvapnet. 36 s
3. Konsten att flyga. Framtidsvision 1909. 24 s
4. Negelstena gård. 30-tal foton 1910-talet. 24 s
5. Dalkarlsvägen. 16 s.

Kan beställas genom UKF. Print on demand

Vi trycker upp dem alltefter behovet

Utförligare innehållsförteckningar på hemsidan

En arbetarkvinnas liv. Av Maj Hallberg 1990. 30:-

Håtuna Krönikebok. Edwin Hedin. ca 1952 50:-

Runstenar och runristningar. 30:- A4. 28.s

Allmogens besvär 15-1700-tal 30:- A4 24.s

Krönikespel om Stäket. orig,vers. 1502-1520
50:- A4. 46.s

Almarestäkets historia. Arkeologi-register.

Hemsidans texter. 30:- A4 36.s

Dito. Sten Stures registratur. Hist handl. 157 s i
faksimil, svensk/latinsk text. 50:- A4. 40 s.

Vägar I. Basmaterial. 50:- A4. 48.s

Om tillkomsten av 1630 års antikvarie-institution

faksimil efter Oscar Almgren. 30:- A5. 20 s.

Riksantikvarieämbetet genom 300 år. Högtidstal av
Henrik Schück 1930. faksimil 30:- A5. 24 s.

Posten i Järfälla 125 år. 30:- A4. 34 s.

Register till UKF:s skriftsamling I. 30:- A4. 48 s

Register till UKF:s skriftsamling II. 30:- A4.48 s

Fifty years with the Cult Site of Rösaring.

faksimil ur Viking Heritage Magazine 2002

av Börje Sandén. 40:- A4 6 s.

Tidigare nummer av Kultur & Historia

1994. tabloidformat. Gratis. 16 s

2001. 40:- /st A4 2 nummer 12-16 s

2002. 40:- A4. 12 s

2003. 40:- A4. 12 s

Upplysningar om UKF:s verksamhet

Börje Sandén, Målarvägen 19, 197 30 Bro

08-582 40 515; fax 08-582 413 55 E-post: ukforsk@algonet.se

Internetadress: www.algonet.se/~ukforsk

Book on Demand och Forskarakademien

Bengt Borkeby, 08-581 656 59; 0704-39 16 02, Hjortronv. 109, 196 35,

Kungsängen Medlemsavgiften 90:- sätts in på pg 27 58 94-4

